

5
C33

1935.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 33

ASIA:

Rio de Janeirossa olevan lähetystön raportti n:o 1.

v. a. Asiamiehitys Lempis.

16/1. 1935.

RIO DE JANEIRO

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 16.

Rio de Janeiro SSA 16 P:NÄ tammi KUUTA 19 35.

VIITTAUS: _____ N

P:NÄ _____ KUUTA 19 P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
N:o 3 / 310 Sal. 35.		
12/3. 35	9	17
RUOMA	Omia	35
5	C33.	

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti N:o 1.

Oheisena lähetystö kunnioittasen Ministeriölle lähettää raporttinsa N:o 1, joka sisältää seuraavan tiedoituksen:

Brasilian valuuttatilanne ja ulkomaiset lainat.

v.a. Asiamiehittäjä:

Riikki Lyyti

RIO DE JANEIRO

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Rio de Janeiro ssa 16 p:nä tammi kuuta 1935.

Asia: Brasilian valuuttatilanne
ja ulkomaiset lainat.

ULKOASIAINMINISTERIÖN	
3	3 10 sal. 35
13/2.35	1935
5	033

Ulkomaisten lainojen hoito on viime vuosina muodostanut Brasilian hallituksen vaikeinmat ja pulmallisimmat tehtävät. Voidakseen suorittaa ulkomaiset velkansa on Brasilialla oltava huomattavasti vientivoittoinen kauppataase.

Kun maan kauppataaseen vientiylijäämä kuitenkin on vuosittain ollut vain 12-16 miljoonaa puntaa, mikä ei ole riittänyt edes julkisten lainojen korkoihin ja kuoletuksiin, katsoi liittohallitus tarpeelliseksi helmikuun 5 päivänä 1934 annetulla asetuksella määrätä, että 4 vuodeksi eteenpäin käytetään ulkomaisten lainojen hoitamiseen sitoumusten mukaisten 22 miljoonan asemesta ainoastaan 9 miljoonaa puntaa vuosittain. (Tämän, niin sanotun Oswaldo Aranha-suunnitelman mukaan maksetaan liittohallituksen lainoista sekä korot että kuoletukset, kun taas osavaltioiden ja kaupunkien lainoista suoritetaan ainoastaan osa koroista eikä lainkaan kuoletusta).

Tämänkin suunnitelman toteuttaminen voimassa olleiden valuuttasäännösten puitteissa on osoittautunut mahdottomaksi.

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.
Tavallinen ja Realksi ..... ministeriölle.
Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Brasilian lohdutonta rehataloudellista asemaa osoittaa seuraava taulukko, jossa esitetään laskelmien mukaan Brasilian vuonna 1935 ulkomaille suoritettava valuuttamäärä:

Lainojen korkoja "Oswaldo Aranha-suunnitelman" mukaan	9 milj. puntaa
Valuuttasäännöstelyn takia Banco do Brasiliin "jäätyneitä" tuontivaluuttaa	15 " "
Maassa sijoitettujen ulkomaisten pääomien korkoihin, imigranttien lähetyksiin, brasilialaisten turistien suorituksiin ulkomailla jne.	15 " "
Arvioitu tuonti (kolmen viime vuoden tuonnin keskim)	26 " "
	65 milj. puntaa

Kun ulkomaille suoritettavaa 65 miljoonaa puntaa vastaa n. 40 miljoonan punnan suuruiseksi (kolmen viime vuoden viennin keskimäärän perusteella) arvioitu vienti, jää maksutaseeseen 25 miljoonan punnan vajeus.

Vuoden vaihteessa kävi ilmi, ettei Brasilian Pankille ollut kertynyt voimassa olleen valuuttasäännöstelyjärjestelmän pohjalta riittävää valuuttamäärää viime joulukuussa sekä tämän vuoden alussa ulkomaille maksettavia valuuttasuorituksia varten. Tähän lienee vaikuttanut lähinnä kahvin viennin vähentynyt vuoden 1933 määrästä 1.230.000 säkillä - josta viennistä Brasilian Pankki yksinomaan saa valuuttaa - sekä Yhdysvaltojen dollarin depreciaatioita.

Kuluvan tammikuun 2 päivänä kokoontuivat ulkoasiainministeri, rahaministeri, Brasilian Pankin valuuttaosaston päällikkö sekä Rio Grande do Sul'in poliittisesti vaikutusvaltainen interventoori kenraali F L O R E S D A C U N H A neuvottelemaan presidentti V A R G A S'in kanssa maan ulkomaisten velkojen järjestelystä. Selostaessaan valuuttatilannetta ilmoitti S O U Z A D A N T A S mielipiteenään, jota jossain määrin rahaministeri kannatti, että Banco do Brasil'illa olevat 12 miljoonaa puntaa olisi käytettävä tuonnin maksamiseen joulukuun 10 päivänä julkaistun järjestelmän puitteissa ja että niin ollen olisi jätet-

tävää tammikuussa ulkomaisista veloista maksettavaksi joutuvat 9 miljoonaa puntia suorittamatta. Ulkoasiainministeri MACEDO SOARES'in vaadittua, interventoori Flores da Cunha kannattamana ulkomaisten sitoumusten täsmällistä suorittamista maan ulkomaisen luoton nimessä, päätettiin suorittaa maksettaviksi langenneet velkamäärät. Tämän johdosta jätti SOUZA DANTAS paikkansa.

Brasilian rahataloudellisen ja valuuttatilanteen vakautta osoittaa sekin, että erikoinen finanssikomissioni ^{raha-}ministeri ARTUR DE SOUZA COSTA:n johdolla on lähetetty New-Yorkiin jatkaakseen matkaansa sieltä edelleen Lontooseen ja Pariisiin neuvottelemaan Brasilian suurimpien luotonantajien kanssa maan ulkomaisten velkojen järjestelystä. Mainittakoon, että finanssikomissionissa on asiantuntijana mm. Brasilian Pankin entinen valuuttaosaston päällikkö SOUZA DANTAS.

Kuten lähetystö sähköllä ilmoitti, on Brasilian Pankki keskeyttänyt toistaiseksi, tilanteen selventymistä odotellessa, kokonaan valuutan myöntämisen tuonnin maksamiseen. Keskustelussa allekirjoittaneen kanssa mainitsi Banco do Brasil'in uusi valuuttapäällikkö SOUZA MELLO, ettei mitään uusia vientiä koskevia säännöksiä annettaisi - s.o. että vientiartikkeleista edelleenkin vain kahvista saadusta valuutasta olisi 83 % luovutettava Brasilian Pankille - ja että myöskin SOUZA DANTAS'in aikana laadittu quoti-järjestelmä tuontivaluutan jakamisessa tulisi jälleen voimaan. Brasilian Pankki ottaa nykyisinkin vastaan milreis-talletuksia myöntääkseen myöhemmin tuonnin maksamiseen tarvittavan valuutan. Mutta kun ei kuitenkaan valuuttatilanteen edullisemmasta kehityksestä ja edullisempaan "viralliseen kurssiin" valuutan saamisesta ei ole mitäänlaisia takeita, olisi kenties syytä, että suomalaisten tavaraoiden Brasiliaan tuojat tekisivät laskelmaansa siihen katsoen, että

joutuvat mahdollisesti koko valuutan täällä ostamaan vapailta
markkinoilta, kuten nyt jo väliaikaisesti on asien laita.

v.a. Asiamies:

Heikki Lyyti

AINMEE

8

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 33

ASIA: _____

Rio de Janeirosissa olevan lähetystön raportti n:o 2.

v. a. Asiamiehitys Leppo.

8/2. 1935.

RIO DE JANEIRO SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 96.

7 311 Pal. O. 35.

Rio de Janeiro SSA 8 P:NÄ helmi KUUTA 19 35.

6/3. 35

VIITTAUS: ..... N

P:NÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

5 (33)

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... / ..... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti N:o 2.

Oheisena lähetystö kunnioittaen Ministeriölle lähettää raporttinsa n:o 2, joka sisältää seuraavan tiedoituksen:

Brasilian ja Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen välinen kauppasopimus.

v.a. Asiainhoitaja:

Heikki Lyylo

RIO DE JANEIRO

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

Rio de Janeirossa 8 p:nä helmi kuuta 1935.

7 III Sal. D. W.

Asia: Brasilian ja Pohjois-Amerikan
Yhdysvaltojen välinen kauppasopimus.

6/3. 35

5 C 33

Kuluvan helmikuun 2 päivänä allekirjoitettiin Washingtonissa Brasilian ja Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen väinen kauppasopimus. Brasilian puolesta allekirjoitti sopimuksen suurlähettiläs Oswaldo ARANHA ja Yhdysvaltojen puolesta valtiosihteeri Cordell HULL.

Sopimuksen tekstiä, joka käsittää 14 artiklaa, ei ole vielä julkaistu. Mutta tšekäläisten lehtiselostusten mukaan on sopimuksen pääsisältö seuraava:

Ensimmäisessä artiklassa vahvistetaan vuonna 1923 näiden maiden välillä tehty suosituimmussopimus. Toisessa artiklassa sovitaan molempien maiden välistä tavarainvaihtoa koskevien rajoitusten (mm. terveys- ja tuotantokontrollin) supistamisesta mahdollisimman vähiin. Muissa artikloissa sopimuspuolet sitoutuvat mm. pidättäytymään muiden maiden käytäntöön soveltamista kvantitatiivisistä tuontirajoituksista. Valuuttakontrolliin nähden on sovittu molempipuolisesta suosituimmuskäsittelystä sekä kysymyksen lähemmästä järjestelystä myöhemmin noottien valdolla. Erkoissopimusta valuuttakysymyksestä ei ole. Brasilia on sitoutunut toimittamaan yleensä poh-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustukseen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

joisamerikkalaisten tavaralähetysten viipymättä maksamiseen tarvittavan valuutan, asettamaan sen lisäksi pienen reservin tämän kaupan laajentamista varten, huolehtimaan pohjoisamerikkalaisten Brasiliassa blokeerattujen kauppasaatavien (n. 20 - 25 milj. dollaria) asteettaisesta suorittamisesta, huolellisesti täyttämään pohjoisamerikkalaisten viejien ennen vuoden 1933 kesäkuuta blokeerattuja saatavia koskevan erikoissopimuksen -- (Brasilian Pankissa käsittää tämä tili eurooppalaisine saatavineen 430.000 conto) -- sekä lopuksi jälleen säännöllisesti suorittamaan ulkomaiset velkansa, niin kuin maan rahatilanne sen sallii. Brasilian hallitus on selittänyt olevansa valmis kaikkiin tavoin edistämään Banco do Brasil'in ja Federal Reserve Bank'in yhteistyötä molempien maiden välisen valuuttaliikkeen kehittämiseksi. Mainittujen toimenpiteiden lisäksi haluavat molemmat maat tutkia ja käytäntöön soveltaa muita keinoja (kuten kuljetuskeinojen parantamista jne.) Brasilian ja Yhdysvaltojen välisten taloudellisten suhteiden kehittämiseksi. Sopimuksen voimassaoloaika on vähintään kaksi vuotta, jonka jälkeen sopimus voidaan sanoa irti puolen vuoden irtisanomisajalla.

Brasilian Yhdysvalloille suonista tullihelpoituksista mainitsaan seuraavat: 25 % tullialennus autonpyörille, puuvillapaidoille, erinäisille väreille, radiolaitteille, teräsவில்loille ja kumiputkille, 20 % tullialennus henkilö- ja kuorma-autoille, 50 % tullialennus lohisäilykkeille, teräksisille huonekaluille sekä lakatuille huonekaluille, 35 % tullialennus muille paidoille ja vaatekappaleille, erinäisille vernissalaaduille ja radiolampuille, 20 % tullialennus tuoreille hedelmille, vihannes- ym. säilykkeille, pesusaippualle sekä sideharsolle. Brasiliaan saadaan täysin tullivapaasti tuoda Yhdysvalloista erinäisiä tuoreita hedelmiä, maanviljelyskoneita ja traktoreita. Tähän astiset tullit pysyvät voimassa jäähdytyslaitteille, moottoripyörille, ompelu-

koneille, kirjoituskoneille, laskukoneille, filmeille, puhelin- ja sähkölennätintarpeille.

Näitä helpoituksia vastaan myöntävät Yhdysvallat tullivapaankäsittelyn brasilialaiselle kahville, kakaolle ja kymmenelle muulle tuotteelle sekä erinäisiä tullihelpoituksia manganesille, parapähkinöille, mattele, risinisiemenille, ipecacuanhalle ja babassupähkinöille.

Yhdysvaltojen kauppaministeriön tekemien laskelmien mukaan koituu sopimuksesta tullihelpoituksia Brasiliasta Yhdysvaltoihin tuotujen tavaraiden kokonaismäärälle ainoastaan 2,5 %, kun taas 29,8 % Yhdysvaltain vientiartikkeleista Brasiliaan saa tullialennuksia tämän sopimuksen perusteella. Samojen laskelmien mukaan 90 % Brasilian vientiartikkeleista Yhdysvaltoihin saa tullivapaan käsittelyn.

v.a.Asiainhoitaja:

Heikki Leppö.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 33

ASIA:

Rio de Janeirossa olevan lähetystön rapatti n:o 3.

v. a. Asiamiehiksi Leppo

8/3. 1935.

RIO DE JANEIRO

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 98.

8 311 Sel. D. 35.

Rio de Janeiro SSA 8 P: NÄ helmi KUUTA 19 35.

6/3.35

VIITTAUS: N

P: NÄ KUUTA 19 P: TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti n:o 3.

Oheisena lähetystö kunnioittaen Ministeriölle lähettää raporttinsa n:o 3, joka sisältää seuraavan tiedoituksen:

Brasilian valuuttatilanne ja finanssikomissionin matka.

v.a. Asiainhoitaja:

Liikki Lyyr.

RIO DE JANEIRO

SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Rio de Janeiro ssa 8 p:nä helmi kuuta 1935.

8 311 Sal. D. 35.

6/3. 35

Asia: Brasilian valuuttatilanne ja
finanssikomissionin matka.

5 C33

Kuten lähetystö on aikaisemmin tiedoittanut ei Brasilian Pankki valuuttapuutteen takia ole voinut yhtäkaaa suorittaa täsmällisesti ulkomaisia sitoumuksiaan ja myöntää riittävästi valuuttaa tuonnin maksamiseen. - Tilannetta kuvaa sattuvasti seuraava tapaus: Kun Yhdysvaltain täällä olevan suurlähetystön edustaja esitti kiitoksensa Brasilian Pankin valuuttaosaston päällikölle velkaerien suorituksista vaikeuksista huolimatta, vastasi valuuttaosaston päällikkö, ettei suorituksessa mitään vaikeutta ollut, sillä valuutta otettiin amerikkalaisilta tuojilta - . Tammikuun 1 päivänä maksettavaksi langenneiden ulkomaisten velkaerien suoritus viivästyi tammikuun 5 päivään.

Brasilian Pankin valuuttaosaston päällikkö SOUZA DANTAS, joka olisi tahtonut velkasitoumusten suoritusten sijasta myöntää valuuttaa tuonnin maksamiseen, erosi tammikuun 7 päivänä hallituksen päätettyä käyttää Banco de Brasil in hallussa olevan valuutan ulkomaisten velkojen suoritukseen. (Joulukuun 10 päivänä voimaan tullutta järjestelmää tuontivaluutan jaosta kanviostoihin perustuvien quotien mukaan ei oltu vielä lainkaan käytännössä sovellettu). Samalla ilmoitettiin lähetettävän New Yorkiin ja Lontooseen rahaministeri ARTHUR SOUZA COSTAN johdolla finanssikomissioni neuvottelemaan meän huomattavimpien velkojien kanssa ulkomaisten velkojen maksujärjestelystä ja valuuttakysymyksistä. Komissionin muiksi jäseniksi tulivat: Brasilian Pankin entinen valuuttaosaston päällikkö tri Marcos de SOUZA DANTAS, ulkoasiainministeriön kaupallisen osaston päällikkö tri Sebastião SAMPAIO ja tri Paulo Frederico MAGALHÃES Brasilian Pankista.

Ulkomaisten velkojen kuluvan vuoden toinen maksuerä suoritettiin tammikuun 14 päivänä. Samana päivänä Brasilian Pankin valuuttaosasto teki seuraavan ilmoituksen: "Tilanteen tuontivaluuttiaan nähdessä tasaantumiseksi ja määrätäkseen pankeille uudet päivittäiset quotit, Brasilian Pankki on toistaiseksi lakkauttanut valuutan jaon tuontivekseleiden maksuun, joka luonnollisesti aloitetaan uudelleen niin pian kuin tasaantuminen on tapahtunut."

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohejelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi .....ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Vaikka Brasilian Pankki tosialiallisesti oli tällä toimenniteellä peruuttanut joulukuun 10 päivänä voimaan tulleen valuuttajärjestelmän toimeenpanon ei tätä joulukuun 3 päivän kiertokirjeellä annettua määräystä kuitenkaan muodollisesti kumottu.

Siihen nähden, että maan tuontikaupalle välttämättömän valuutan saanti riippuu nyt matkalla olevan finanssikomissionin neuvottelujen tuloksista, katsoo täkäläinen lehdistö ei olevan mahdollista, että valuuttatilanteessa tapahtuisi mitään muutosta, edustajakamerissakaan tehdyistä ehdotuksista huolimatta ennen komissionin paluuta tai ainakin ennen tietojen saapumista neuvottelujen tuloksista. Toisaalta on kuitenkin nykyinen tilanne kestänyt.

Eri maiden Brasiliaan jäätyneitä saatavia lienee kaikkiaan 80 milj. dollaria (eli n. 15 milj. puntaa), joista Yhdysvaltojen osalle tulee n. 20 - 25 milj. dollaria. Jäätyneiden saatavien summa kasvaa nopeasti päivä päivältä tuontiliikkeiden tallettaessa Brasilian Pankkiin milreisääriä saadakseen myöhemmin niiltä vastaavaa valuuttamäärän viralliseen kurssiin. Nykyisin ei Banco do Brasil kuitenkaan "päästä" talletetuille milreisummille laskettavaa valuuttakurssia, joten tuontiliikkeiden on syytä ottaa huomioon vaara, että ne kerran "viralliseen" kurssiin valuutan saadessaan saavat sen mahdollisesti maksaa aikaisemmin noteerattuja virallisia kurssveja korkeampiin, ehkäpä vapaiden markkinoiden kurssiin, jossa tapauksessa olisi luonnollisesti viisainta heti ostaa koko tuontivaluutta vapailta markkinoilta. Täällä kerytään Brasiliassa olevien pohjoisamerikkalaisten suurten öljyyhtiöiden tallettavan Brasilian Pankkiin viikottain kokonsista 600.000 dollaria vastaavan määrän, aikoen siinä tapauksessa, että joutuisivat kärsimään virallisessa kurssissa ehkä tapahtuvan muutoksen kautta, nostaa täällä vastaavasti gasoliinin hintaa.

Ellei Brasilian Pankki ala piakkoin myöntää sille talletettuja milreisääriä vastaavia tuontivaluuttoja, voi siitä artikkelimme Brasiliiaan tuojille koitua vakavia vaikeuksia.

Tärkeimmät tuontiartikkelimme paperi ja selluloosa ovat yleensä saaneet Brasilian Pankin taholta suhteellisen edullisen kohdeltun. Valuutansaantia on näitä artikkeleita varten tarvittu odottaa vain 4 - 6 kuukautta, muita artikkeleita varten odotusajan ollessa 9 - 12 kuukautta, mutta nykyisin ei sanomalehtipaperimmeakaan saa valuuttaa.

Suomalaisen paperin ja selluloosan tuonnista on lähetystölle suullisesti annettujen tietojen mukaan Brasilian Pankille talletettu n. 250.000 puntaa vastaava milreisääriä, seuraavien toimimien puolesta:

Elof Hansen (göteborgil. liike)	240.000 puntaa, josta
arviolta suomalais.	£ 120.000
Cia Finlandeza	£ 100.000
Bugge (norjalainen)	£ 15.000
Joner (ruotsalainen)	£ 15.000
	£ 250.000

Lähetystön saamien tietojen mukaan näistä ainakin göteborgilaisen toiminnan Elof Hansen in koettaa Ruotsin lähetystön välityksellä saada myöskin suomalaisista alkuperää olevalle paperilleen valuuttaa. Jos Ruotsin onnistuisi saamaan sanotun toiminimen Brasiliasta tuomasta suomalaisesta paperista johtuvat valuuttasaatavat perusteeksi Brasilian ja Ruotsin välillä mahdollisesti aikaansaatavalle maksujärjestelysopimukselle, ei siitä ko. toiminimelle luulisi kuitenkaan koituvan vastaavaa hyötyä, vaan, olettaen tuontivaluutan jaossa tällä edelleenkin otettavan huomioon tavaroiden alkuperämaa, tulisi järjestely Ruotsista peräisin olevaa tuontia suosimaan suomalaisten tavaroiden tuomin kustannuksella.

Kun valuuttasäännöstelyllä ei ole saavutettu sille asetettua päämäärää, vaan ulkomaankauppa on säännöstelyn aikana supistunut ja mahan jäätyneet ulkomaiset kauppasaatavat ovat kohonneet valtavan suuriksi, on Brasilian ollut pakko vähitellen suostua muutamiin maksujärjestelysopimuksiin. Niinpä Brasilian Pankki on antanut liittovaltiotrahaston takaamana pankin viime kuukausitilannekatsauksessa n. 450.000 conton suuruisena esiintyvän sitoumuksen yhdysvaltalaisiin ja englantilaisiin (samoin kuin muihin eurooppalaisiin) luotonantajiin nähden, joka tarkoittaa niiden ennen vuoden 1933 heinäkuuta Brasiliassa muodostuneiden kauppasaatavien asteettaista suorittamista 72 kuukausierissä. Viime vuoden huhtikuussa Brasilian ja Ranskan välillä tehtyyn kauppasopimukseen, joka päätti näiden maiden välillä 9 kuukauden aikana vallinneen kauppasodan, on myös otettu joukko määräyksiä molempien maiden välillä tapahtuvasta maksujen selvityksestä. Saksan kanssa Brasiliassa ei liene kirjallisesti tehnyt mitään maksusuorituksia koskevaa sopimusta, mutta sellaiseksi on kuitenkin katsottava näiden maiden blokeeratulla valuutalla tapahtunut tavarainvaihto. Viime vuoden elokuussa Saksa osti 600.000 - 700.000 sakkia kahvia blokeeratuja Rmk:ja vastaan. Tästä määrästä väitetään, virallisiin peruutuksiin katsomatta, Saksan myyneen suuren osan edelleen Venäjälle, Balkanin maihin, vieläpä Yhdysvaltoihinkin. Chilen ja Brasilian välillä tehty sopimus lienee samantapainen. Italian ja Brasilian välillä hiljattain tehdystä Brasiliasta jäätyneiden italialaisten kauppasaatavien selvitystä tarkoittavaa sopimusta on lähetystö selostanut eri kirjeessään. Lopuksi kuuluu tähän sarjaan Yhdysvaltojen kanssa tehty kauppa- ja maksujärjestelysopimus, jota Brasilian antamia pitkälle meneviä valuuttaa koskevia sitoumuksia lähetystö on raportissaan n:o 2 selostanut.

Maksujärjestelysopimuksia tulee myös nyt Eurooppaan matkalla oleva finanssikomissioni tekemään. Komissionin tarkoituksena on neuvotella paitsi Lontoossa, myöskin Pariisissa, Berliinissä ja Madridissa sekä mahdollisesti Roomassa. Neuvotteluja tullaan käymään myöskin muiden tuontivaluuttavaatimuksia omaavien maiden edustajien kanssa. Lontooseen saapunevat mm. Ruotsista ja Norjasta asianomaisten intressipiirien erikoiset lähetystöt komissionin kanssa neuvottelemaan. Niinkään tulevat todennäköisesti hollantilaiset, sveitsiläiset, itävaltalaiset ja portugalilaiset intressipiirit asettumaan komissionin kanssa yhteyteen. Takäläisten lehtien saamien mukaan sähkötietojen mukaan aikovat Belgian vientipiirit pyytää hallitustaan asettamaan Brasilian kahvinviennistä Belgiaan (v. 1930/34 keskimäärin 400.000 sakkia) muodostuvat saatavat maksujärjestelysopimuksen perusteeksi. Ellei tämä

onnistu, tehdään estää belgialaiset kehviakauppiat tekemästä ostoja Brasiliasta. Nykyisessä asemassa näyttää Brasilian kuitenkin olevan mahdotonta yhtäaikaa tai suhteellisesti lyhyen ajan kuluessa täyttää kaikki sitoumukset, jotka valuuttakontrollijärjestelmästä vähitellen ovat muodostuneet ja yhä kasvavat. On kuitenkin luonnollista, että täkäläisestä valuuttasäännöstelystä kärsimään joutuneet maat asettuvat Brasilian tuontinsa etuja valvoakseen yhteyteen rahaministeri SOUZA DANTAS in johtaman finanssikomissionin kanssa, erittäinkin kun ei rahaministerin ja hänen seuralaisinaan olevien maan ensimmäisten finanssi-
valuutta- ja kauppapolitiikan erikoistuntijain matkalla ollessa täällä ole mitään mahdollisuutta neuvotteluihin.

Valuuttatilanteen kehitys tulee luonnollisesti riippumaan siitä missä määrin finanssikomissionin onnistuu saamaan lainoja tänne jäätyneiden kauppasaatavien suorituksiksi sekä siitä minkälaisiin tuloksiin päättyvät neuvottelut ulkomaisten lainojen suorituksista, - johon nähden entinen rahaministeri ja nykyinen Washingtonissa oleva suurlähettiläs Oswaldo Aranha väittää, viitaten mm. maan melko huomattavaan vientivoittoiseen kauppaseeseen (v. 1934 n. 16 milj. puntaa) voitavan ~~saattaa~~ ja viime vuonna helmikuussa julkaistua Niemayer - Aranha-suunnitelmaa.

Finanssikomissionin tarkoituksena on lehtitietojen mukaan ollut koettaa saada laina, jolla voitaisiin suorittaa kaikki "jäätyneet" valuutat. Amerikkalaiset pankkiirit eivät kuitenkaan liene olleet kiinnostettuja suuremman lainan järjestämisestä, kuin mitä tarvittaisiin amerikkalaisten saatavien eli n. 20-25 milj. dollarin suorittamiseksi. Tällaisenaan lainan päättämisestä ei ole vielä saatu mitään varmuutta, vaan jäänevät nyt finanssikomissionin New Yorkista Lontooseen laittuissa lainaneuvottelut Amerikkaan nähden Brasilian suurlähettilään Oswaldo Aranha tehtäväksi, komissionin koettaessa Euroopassa hankkia sikkäläisten kauppasaatavien maksuun tarvittavat lainat. Yhdysvaltalaisen asiaintuntijain, ja erikoisesti Federal Reserve Bank in johtajan Williamsin viime vuoden tammikuussa tapahtuneen Brasilian käyntinsä johdosta hallitukselle antamat Brasilian valtiotauloudellista tilaa epäedullisesti arvostelevat raportit lienevät vaikuttaneet Yhdysvaltain pidättyvyyteen. lainanannossa. Paitsi valtavaa yli 500.000 contoon nousevaa vajeusta Brasilian täksi vuodeksi hyväksytyksi ~~to~~ budgetissa on Washingtonissa epäsuopeasti nähty Yhdysvaltain kauppataaseen Brasilian kanssa muodostuvan yhä passiivisemmaksi, ja lisäksi on - huolimatta viime vuonna kesäkuun 17 päivänä tehdystä sopimuksesta, jonka piti vapauttaa amerikkalaisten Brasiliaan jäätyneet kauppasaatavat 72 osittaismaksuksi - yhä uusia amerikkalaisia saatavia Brasiliaan jäänyt. Sitäpaitsi näyttävät Yhdysvallat suhtautuneen epäluuloisesti Brasilian viimeisiin tevarainvaihtokompensatiosopimuksiin Saksan, Italian kanssa ja mahdollisesti Englannin kanssa tehtävään sellaiseen, erittäinkin mikäli ne koskevat brasilialaisen puuvillan vientiä kahteen viime mainittuun maahan. Brasilialais-italialaisen sopimuksen, jonka sanotaan edellyttävän puuvillalähetystyksiä Brasiliasta Italian kokonaiskulutuksesta 20 % varten, katsotaan Washingtonissa haitanneen Yhdysvaltojen vienti-intressejä, ja vieläpä väitetään Yhdysvaltojen ^{alust.} asettaneen kauppasopimuksen päättämisen ehdoksi, ettei Brasilia enää sellaisia kompensatiosopimuksia tee ja toisaalta että Brasilian puuvillatuotanto asetettaisiin kontrollin alaiseksi.

Finanssikomissioni surtasi matkansa ensiksi Yhdysvaltoihin, jonka omaksunalla kannalla katsottaneen olevan suuremman merkityksen kuin Lontoon finanssipiirien kannalla näiden suuremmista lainoista huolimatta, sillä kauan kestäneiden kauppasopimusneuvottelujen, joiden tärkeänä kohteena oli valuuttakysymys, ratkaisuvaiheeseen joutuminen vaatii Brasilian taholta mitä valpaita yhdysvaltalaisen toivomusten huomioimista, viime vuosina Yhdysvaltojen ja Brasilian sekä yleensä Etelä-Amerikan väliseen kaupalliseen yleiseen lähentymispyrkimykseen katsomattakin. Brasilian ja Englannin väliset suhteet taas ovat viime aikoina häiriintyneet muutamista tapauksista, kuten Ottawan päätökset ja maailman talouskonferenssin jälkeinen Englannin kauppapolitiikan yleinen suunta sekä Brasilian taholta yksipuolisesti viime vuoden helmikuussa päätetty supistus ulkomaiden velkojen maksussa, vuoden 1933 marraskuussa tapahtunut julkisten palvelusten konsessiosopimuksissa käytetyn kultaklausuulin mitättömäksi julistaminen.

Valuuttakysymys on Englannille erittäin tärkeä sen jälkeen, kun viime joulukuun 10 päivänä voimaan tulleen järjestelmän mukaan - jota tosin ei ole käytäntöön sovellettu, mutta ei luovuttakaan - valuuttaa myönnetään sen mukaan kuin kukin maa ostaa Brasiliasta kahvia. Englanti koettanee tähän sille epäedulliseen valutanjakojärjestelmään saada muutoksen vedoten mm. vasta Yhdysvaltain ja Brasilian välillä tehtyyn kauppasopimukseen, joka edellyttää yhdysvaltalaisia viejiä varten varattavan niiden myyntien maksamiseen tarvittava valuutta, josta edusta suosituuksilausekkeen nojalla myös englantilaisten - ja yhtä suurella syyllä muiden, Brasilian kanssa suosituuksisopimuksen omaavien maiden - viejien tulisi päästä osallisiksi. Brasilian ja Englannin välisen kauppavaihdon kehittämiseksi pyritään Englantiin sijoittamaan entistä enemmän Brasilian puuvillaa, joka olisi myös takeena Brasilialle Englannin veistämöillä rakennettaviksi suunniteltujen uusien sotalaivojen maksusta.

Minkälainen järjestelmä valutan jaossa tulevaisuudessa omaksuttaneenkin olisi tuojille luonnollisesti ensiarvoisen tärkeää, että kaikille tuontivekseleille, joita varten Brasilian Pankilta on saatu valuuttaa odottaa tai joita vastaavat tavarat jo on laivattu, myönnettäisiin valuutta ilman pitkää odotusta, kohtuulliseen viralliseen kurssiin - esimerkiksi Englannin punnalle n. Rs. 60000 -, ja että tähän kurssiin myönnettäisiin valuuttaa voimassaoleiden säännösten perusteella, 100 % sellaisen tuonnin maksamiseen, joka on tapahtunut ennen syyskuun 10 päivää ja 60 % tuonnille tämän jälkeen.

v.a. Asiasinhoidtaja:

Riikka Lepo.